

skulle have indirekte Skatter, bliver det andet Spørgsmaal: Hvilken Art af Forbrugsafgifter bør vi have? Og her er det, at Højre indtager det principale Standpunkt, at man altid bør lægge Skatterne saaledes, at de saa lidet som muligt generer Befolkningen, og naar man har Valget imellem en Skat, som kun i een Egenskab generer Befolkningen, og andre Skatter, som i flere Egenskaber generer Befolkningen, skal man fortrinsvis vælge den Skat, som udelukkende i en enkelt Egenskab generer Befolkningen. At en hvilken som helst Forbrugsafgift ifølge Sagens Natur maa generer Befolkningen som Forbrugere, ligger lige for, derved er der ikke noget at gøre, naar man overhovedet vil have Forbrugsafgifter, men det, man saa vidt muligt skal undgaa, er at tage Skat af saadanne Arter af Forbrug, at man samtidig generer Befolkningen som erhvervsdrivende, altsaa i Egenskab af Producenter eller handlende. Derfor er det, at vi fra vor Side i første Række henvise til Toldafgifterne, fordi Afgifterne paa Forbrug af udenlandske Artikler kun ramme den danske Befolkning i Egenskab af Forbrugere, hvorimod den Vej, Regeringen fortrinsvis har søgt at gaa, nemlig at lægge Skat paa indenlandske Produktioner som Øl-, Brændevins- og Cigaretfabrikationen, generer en Mængde danske Mennesker — de Mennesker, vi først og fremmest skulle sørge for, for saa vidt de drive Erhverv — i denne deres Egenskab af erhvervsdrivende.

Nu er jeg selvfølgelig ikke ukendt med, at den blotte Nævnelse af Ordet Toldafgifter er Regeringen ubehagelig. Man kan se det i Dag paa et herværende Regeringsblad, gennem hvilket der gaar nervøse Trækninger, blot fordi jeg i min Betænkning har tilladt mig at nævne Told. Naturligvis, Told maa man ikke tale om, Toldreformen i 1908 er nu en Gang den store Dumhed, den skæbnsvangre Fejl, man ikke kan lide, der tales om, og som man paa ingen som helst Maade vil være med til at gøre om, fordi der deri skulde ligge en Slags Erkendelse af, at man virkelig har baaret sig forkert ad. Os forekommer det stadig at være mere statsmandsmæssigt at sige, naar Erfaringen viser, at der er begaaet en Fejl, at vi maa gøre den om. Der, hvor den danske Stat finansielt har lidt sit Nederlag, paa Toldomraadet, bør den have Oprensning. Og, som sagt, det vil have det store Fortrin, at man ikke behøver at genere Hundreder og Tusinder af danske Mænd i deres Egenskab af erhvervsdrivende.

Men navnlig maa jeg beklage, at den højtærede Finansminister har vist en saadan Mangel paa Opfindsomhed, at han, naar man endelig skal tage en anden Skattekilde indenfor den indirekte Beskatning, tager Ølskatten og søger at pumpe den fuldkommen læns. I saa Henseende stoler han paa Papirets Taalmod. Naar han jugerer eller lader jugere, at naar Afgiften gaar op 2 Øre pr. Halvflaske, gaar Forbruget 10 pCt. ned, stemmer Regnskabet. Det kunde jeg for saa vidt ogsaa gaa med til, som det nok vil vise sig, at denne Forudsætning ikke slaar til i Praksis, og at Regeringen faar færre Penge ind end beregnet, men for saa vidt man stiller sig paa Regeringens Standpunkt og siger, at man vil have Penge, maa man lægge Skatten med det Formaal at faa Penge ind. Det er altsaa en ren finansiel Virkning, man tilsigter, og saa maa man dog sige, at det er — jeg fristes til at udtrykke det saaledes — en ubegribelig Letsindighed, at man vælger en Forudsætning, der staar i aabenbar Strid med alle foreliggende Kendsgerninger. De Kendsgerninger, der foreligge, ere følgende: Den Gang, man overhovedet indførte Ølskatten, altsaa den eneste Gang, man lod Ølprisen springe 2 Øre op, gik Forbruget 25 pCt. ned, og det er ikke rigtigt, naar den højtærede Finansminister har hævdet, at det kan man ikke sige saa nøjagtigt, for man har kun et Skøn fra Bryggeriernes Side. I Virkeligheden er det et Tal, man den Gang har trukket lige og positivt ud af Bryggeriernes Bøger, og der er ingen Tvivl om, at de have været rigtige, og naar det er blevet fremhævet, at Tallet i September Maaned forud for Skattens Forhøjelse i 1891 var særdeles højt, fordi Bryggerierne solgte væk, er der her overfor rigtigt gjort opmærksom paa den usædvanlig høje Temperatur, som faktisk den Gang herskede i September Maaned. I det hele og store, hvad enten man regner med 20 eller 25 pCt. — derpaa kommer det ikke meget an —, er saa meget vist, at naar man skal benytte disse Erfaringer paa forsvarlig statistisk Maade, kan man ikke komme til et lavere Resultat end det dobbelte af, hvad den højtærede Finansminister har anslaaet Nedgangen til. Man maa ved en Forhøjelse af 2 Øre pr. Halvflaske regne med allermindst 20 pCts. og ikke 10 pCts. Nedgang.

En anden Erfaring, jeg maa nævne, og som den højtærede Finansminister selv har henpeget paa, er, at da Ølprisen i 1901 blev forhøjet med $\frac{1}{2}$ Øre, gav det sig Ud-